

בס"ד

השיעור מוקדש לעילוי נשמת מנחם אביצור בן יהודה אריה ז"ל
בין אהל אברהם לאהל מועד של משה
לפרשת וירא (על פי שיעור של הרב תמיר גרנות)

כי על כן עברתם על עבדכם... (ה). ב. "ויעבר ה' על פניו". (לד: ו). א. "ונפלינו אני ועמך". (לג: טז).	פניך... והיה בעבר כבדי... עד עברי על עבדכם... (ה). ב. "ויעבר ה' על פניו". (לד: ו). א. "ונפלינו אני ועמך". (לג: טז).
"היפלא מה' דבר..." (יד). ב. "...נגד כל עמך אעשה נפלאות..." (לד: י).	7 "היפלא מה' דבר..." (יד). ב. "...נגד כל עמך אעשה נפלאות..." (לד: י).
"ושמרו דרך ה'" (יט). א. "...הודיעני נא את דרכך..." (לג: יג).	8 "ושמרו דרך ה'" (יט). א. "...הודיעני נא את דרכך..." (לג: יג).
9 "כי ידעתיו (יט). א. "...ואדעך בשם..." (לג: יז).	9 "כי ידעתיו (יט). א. "...ואדעך בשם..." (לג: יז).

1. טבלת הקבלות:

בראשית יח	שמות לג- לד: י
1 "והוא ישב פתח האהל (א)". א. "והיה כצאת משה אל האוהל יקומו כל העם וניצבו איש פתח אהלו..." (לג: ח). ב. "והיה כבא משה אל האוהלה, ירד עמוד הענן ועמד פתח האהל ודבר עם משה" (לג: ט). ג. כאשר משה בנקרת הצור, ה' עובר על הפתח (לג: יז-כג).	7 "היפלא מה' דבר..." (יד). ב. "...נגד כל עמך אעשה נפלאות..." (לד: י).
2 "והנה שלשה אנשים נצבים עליו" (ה') מתגלה [ב].	8 "ושמרו דרך ה'" (יט). א. "...הודיעני נא את דרכך..." (לג: יג).
3 "וירץ לקראתם... וישתחו ארצה... וימנהר אברהם..." (ב, ו).	9 "כי ידעתיו (יט). א. "...ואדעך בשם..." (לג: יז).
4 "ויאמר א-דני אם נא מצאתי חן בעיניך א-דני ילך נא א-דני בקרבנו כי עם קשה ערף הוא" (לד: ט).	9 "כי ידעתיו (יט). א. "...ואדעך בשם..." (לג: יז).
5 א. "וימנהר אברהם האהלה אל שרה..." (ו). ב. שרה קוראת לאברהם "לאדני זקן" (יב).	9 "כי ידעתיו (יט). א. "...ואדעך בשם..." (לג: יז).
6 "אחר תעברו" (א). א. "אני אעביר כל טובי על	9 "כי ידעתיו (יט). א. "...ואדעך בשם..." (לג: יז).

2. שמות ל"ג: ז:

"ומשה יקח את האהל... והיה... ירד עמוד הענן ועמד פתח האהל ודבר עם משה"

3. שמות ל"ג: י:

"וקם כל העם והשתחו איש פתח אהלו"

4. בראשית י"ח: ב:

"והנה שלשה אנשים נצבים עליו"

5. שמות ל"ד: ה:

"וירד ה' בענן ויטיב עמו שם"

6. בראשית י"ח: ב, ו:

"וירא וירץ לקראתם מפתח האהל",
"וימנהר אברהם האהלה, ויאמר מהרי שלש סאים קמח סלת"

7. שמות ל"ד: ח:

"וימנהר משה ויקד ארצה וישתחו"

8. בראשית י"ח: ב:

"וירץ לקראתם מפתח האהל וישתחו ארצה"

9. בראשית י"ח: ג:

"ויאמר, א-דני אם נא מצאתי חן בעיניך, אל נא תעבר מעל עבדך"

10. שמות ל"ד:ט:
 "ויאמר אם נא מצאתי חן בעיניך א-דני ילך נא א-דני בקרבנו"
11. שמות ל"ג:ב-ג:
 "ושלחתי לפניך מלאך וגרשתי... כי לא אעלה בקרבך כי עם קשה ערף אתה..."
12. שמות ל"ג:יא:
 "לא ימיש מתוך האהל"
13. במדבר י"א:כח:
 "אדני משה כלאם"
14. בראשית י"ח:יב:
 "ואדני זקן"
15. בראשית י"ח:ה:
 "...סעדו לבכם אחר תעברו כי על כן עברתם על עבדכם"
16. שמות ל"ג:יט, כב:
 "אני אעביר כל טובי על פניך"
 "והיה בעבר כבדי...עד עברי"
17. שמות ל"ד:ו:
 "ויעבר ה' על פניו ויקרא..."
18. שמות ל"ג:טז:
 "ובמה יודע אפוא כי מצאתי חן בעיניך אני ועמד הלא בלכתך עמנו ונפלינו אני ועמד"
19. שמות ל"ד:י:
 "נגד כל עמד אעשה נפלאות"
 "לא נבראו בכל הארץ ובכל הגויים"
20. בראשית י"ח:יד:
 "היפלא מה דבר"
21. בראשית י"ח:יט:
 "כי ידעתיו...ושמרו דרך ה'..."
22. שמות ל"ג:יג:
 "הודיעני נא את דרכך"
23. שמות ל"ג:יז:
 "כי מצאת חן בעיני ואדעך בשם"
24. שמות לג:ז:
 "והיה כל מבקש ה' יצא אל אהל מועד..."
25. רש"י לשמות ל"ג י"א:
 "והדבר הזה נהג משה מיום הכפורים ועד שהוקם המשכן ולא יותר"
26. במדבר י"ב:ד-ה:
 "צאו שלשתכם אל אהל מועד"
 "וירד ה' בעמוד ענן ויעמד פתח האהל ויקרא אהרן ומרים ויצאו שניהם"
27. שמות ל"ג:ט:
 "והיה כבא משה האהלה ירד עמוד הענן ועמד פתח האהל ודבר עם משה"
28. דברים ל"א יד-טו:
 "...ותיצבו באוהל מועד וירא ה' באוהל בעמוד ענן ויעמוד עמוד הענן פתח האוהל"
29. שמות לב:י:
 "ועתה הניחה לי ויחר אפי בהם ואכלם ואעשה אותך לגוי גדול..."
30. בראשית יב:א-ב:
 "ויאמר ה' אל אברם לך לך....ואעשך לגוי גדול"
31. בראשית יח:יז-יח:
 "וה' אמר המכסה אני מאברהם....ואברהם היו יהיה לגוי גדול ועצום ונברכו בו כל גויי הארץ"
32. שמות לב:יג:
 "זכר לאברהם ליצחק ולישראל...ארבה את זרעכם"
33. הרב תמיר גרנות:
 יתכן שהכתוב בא ללמדנו שהברית השנייה, הלוחות השניים, ובמיוחד - היענות ה' לבקשה ש"ילך בקרבנו" (שמות לד:ט), אינם אלא בזכותו של משה האיש. בכך הופך משה לאבי האומה - לא מבחינה גנאולוגית (כלומר - הוא איננו אבי השושלת), כפי שהוצע מתחילה, אבל כן מבחינה יורידית, ואולי גם מטאפיסית, שכן הכל בא בזכותו. ואכן, נימוק ה' להיענותו הוא "כי מצאת חן בעיני ואדעך בשם" (שמות לג:יז) - מעלתו וחיבתו של משה היא הסיבה. .... מתוך הבנה זו, ניתן לראות ששני הסיפורים, שנראים ממבט ראשון רחוקים מבחינה תמאטית, עוסקים, למעשה, באותו נושא עצמו - התחלתה של האומה. הסיפור על אברהם מעמיד במוקדו את בשורת הבן, שהוא קיום הבטחת "ושמתי את זרעך כעפר הארץ" (בראשית יג:טז), והוא התחלה של הקמת האומה. ....
- ההתגלות למשה מתוארת כבנואה להתגלות לאברהם, כדי ליצור זיקה במעמדם ולומר שמשה הוא אבי האומה כאברהם לפניו; כשם שנאמר באברהם "כי ידעתיו" (בראשית יח:יט), נאמר במשה "ואדעך בשם" (שמות לג:יז), ואצל שניהם מדובר על הבחירה האישית. .... שתי ההתגלויות, זו של ה' פתח האהל לאברהם אבינו, וזו של ה' פתח האהל ובנקרת הצור למשה רבנו, באות בזיקה לבקשת רחמים של הנביא (אברהם או משה) על ציבור חוטא העומד בפני כליון. אצל אברהם - על סדום ואצל משה - על ישראל שחטאו בעגל! ואולי בא הכתוב ללמדנו, על ידי סמיכות עניינים זו, על הסיבה לבחירת ה' באברהם ובמשה כאבות האומה: היכולת המיוחדת והמשותפת להם לשאת ולתת עם הקב"ה, ולבקש רחמים, תוך ניצול זכותם האישית למען הציבור, ואפילו יהא זה ציבור חוטא!